

နီၣ်တဂၤဒၣ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ တၢ်စံးဆၢ အတၢ်မၤကျိၤကျဲ (PERS)

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအခိပညီ ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံၣ်ဖျါလၢလၢာ်န့ၣ် တဟံၣ်ဃုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး ဒီး တလိာ်ခဲလၢာ်ဘၣ်.
တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး
တၢ်အကံၢ်အစီသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစ့ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဂီၢ်န့ၣ် ကွၢ်သဃဲၤ Medicaid HCBS DD တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး
လၢအကြးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခွဲးလၢ အသ့ညိက့ၢ်

ပုၤနီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ် လၢလၢပဲၤပဲၤ (CDD)
တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး ပုၤဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပဲၤ လၢ နီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်
တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ် မုၢ်နံၤ (DDAD) တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး ဟံၣ်ဖိဃီဖိ
တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး (FSW)

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အခိပညီ

PERSန့ၣ် မ့ၢ် အံၣ်လဲးတြီနံး တၢ်ပီးတၢ်လီတခါ သူအီၤ ဒီဖျိ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဒ်သိး ကကိး တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် ဝဲ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ
တၢ်ဂ့ၢ်ကဲထီၣ် အခါန့ၣ်လီၤ. ဝဲ PERS တၢ်ကမိာ် မ့ၢ် စံၢ်လီၤအခါန့ၣ်, တၢ်ပီးတၢ်လီ ဆဲးကျိး ပုၤလၢအဟ့ၣ်လီၤဟံၣ် မူဒါ မ့တမ့ၢ်
တၢ်ဆဲးကျိး ဝဲလီၢ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤ တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်

- A. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဃုထၢထီၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ တခါစုာ်စုာ်န့ၣ် သူၣ်ထီၣ်အသးဝဲ အဝဲသ့ၣ်
တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - 1. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ကြၢးမၤအါထီၣ် တၢ်ဒီးသန့သး ဒီး တၢ်ကရၢကရိ တၢ်ဟံၣ်ဖျိ; ဒီး
 - 2. တၢ်ညိက့ၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢ အယုထၢထီၣ် ဒီး ပုၤလၢအဟ့ၣ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် မၤနီၣ်တၢ် ဝဲ
ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ပုၤတကစုာ်စုာ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤ (ISP) န့ၣ်လီၤ.

B. နိုင်ငံခြား ဂွ်ဂီအူ တစ်စီးဆာ အတတ်မကျကျ နှင့် ဟ်ယုဒီး :

1. ဟုတ်ထိုက် တန်နိုက်လိဆူ ပုၤနုၤလီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ ဘၣ်ယးဒီးကဘၣ်သူ တၢ်ပီးတၢ်လီၤ ဒ်လဲၣ် နှံၣ်လီၤ;
2. မၤလီၤတၢ်တၢ်ဆဲးကျိးဝဲၤလီၤ နှံၣ် ကမၤစၢၤ တနံၤနှံၣ်24 နှံၣ်ရံၣ်, တနံၤနှံၣ် 7 သီနှံၣ်လီၤ;
3. တၢ်လဲၣ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤ မ့ၢ် လိၣ်ဘၣ်နှံၣ် ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါ 24 နှံၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤ;
4. ကဘၣ်မၤသီထီၣ်တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိး စရီ တနံၤနှံၣ်အစ့ၤ ကတၢ် ခံၣ်ချီ နှံၣ်လီၤ;
5. တၢ်တဘျီ တၢ်စဲးကွၢ် PERS တၢ်ပီးတၢ်လီၤ; ဒီး
6. ဟုတ်ထိုက် တၢ်မၤစၢၤ ဆူညါ

C. PERS အံၤ တမ့ၢ် တၢ်သကဲးပဝး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတခါဘၣ်.

D. PERS နှံၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟ်ဖျါ လၢလၢအသိးနှံၣ်လီၤ:

1. PERS နှံၣ် တသ့သူ ဒီဖျါပုၤနုၤလီၤသကိးတၢ်ဖိလၢ အအိၣ်ဖဲ ပုၤဟုတ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ငါလီၤ, ဖဲးတၢ်မၤတၢ်, မ့တမ့ၢ် ပၤဆုတၢ်လီၤတၢ်ကျဲမ့တမ့ၢ်လၢ ပုၤနုၤလီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ နှံၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စိၣ်ခီတၢ်လဲၣ်တၢ်တိကျဲလၢ အဟ်ဖျါထီၣ် PERS နှံၣ် ကမၤစၢၤ အဝဲသ့ၣ် ဒ်သိး ကသုးအသးဆူ တၢ်လီၤတၢ်ကျဲလီၤဆီ ဖဲ 6လၢ အတီၢ်ပူၤနှံၣ်လီၤ. တၢ်စိၣ်ခီတၢ်လဲၣ် တၢ်တိကျဲ မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်နှံၣ်, PERS နှံၣ် တသ့ ဟုတ်စိဟုတ်ကမီ ဆူ ပုၤနုၤလီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အဒီးန့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး လုၢ်လၢ အဂီၢ်နှံၣ်ဘၣ်.
2. PERS နှံၣ် တသ့ ဒီပစိၣ်လၢ, တၢ်လဲၣ်အလီၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအဂၤ အဒ်သိးသိးသ့ၣ်တဖၣ် ဟုတ်ထိုက် ဒီဖျါ Medicaid နှံၣ်လီၤ.

ပုၤဟုတ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဟ်ဖျါ လၢလၢနှံၣ် တဟ်ယုတ် ပုၤဟုတ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိၣ်ဘၣ်ခဲလၢခဲဆူဘၣ်. တၢ်ဝဲနှံၣ် တိတ်ဟ်လၢ ကကဲထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ညီန့ၢ် ဘၣ်ယးဒီး ပုၤဟုတ်မၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး အလီၤဆီ နှံၣ်လီၤ.

A. ပုၤဟုတ်မၤစၢၤတၢ်ဖိခဲလၢ ဘၣ်ယးဒီး တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်နှံၣ် ကဘၣ်:

1. မ့ၢ်ဝဲ Medicaid ပုၤဟုတ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တဂၤ;
2. မၤဟိၣ်ထွဲ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ယးဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ခိး(ဒ) ဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ ကီၢ်ရဲၣ် တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်;
3. မၤဟိၣ်ထွဲ တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢ ဟ်ဖျါဖဲ Medicaid ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်-အယံၢ် တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ပုၤဟုတ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်တူၢ်လိၣ်မ့ၢ် ဝဲၤကျိၤ အသိး နှံၣ်တက့ၢ်;
4. မၤပုၤထီၣ် DHHS တၢ်သိၣ်လိ လၢ တၢ်ယုကညးအသိး; ဒီး
5. သူ တၢ်ပလီၢ်ဆိ ကိးမံၤဒဲး သ့ၣ်တဖၣ်နှံၣ်တက့ၢ်.

- B. PERSနှင့် သူ့ဟဲ့အခွဲး ခီဖျိုလၢ ပုၤဆါတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ
 - 1. ပုၤဆါတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ် မ့ၢ်ခီပနီၣ် မ့တမ့ၢ် ကရၢခၢၣ်စးတခါလၢ အဆဲးလီၤအမံၤလၢ Medicaid ပုၤဟဲ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိတဂၤအသိး, ဘၣ်ဆၣ်တဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်လၢ ပုၤဟဲ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိတဂၤအသိးန့ၣ်ဘၣ်.
- C. PERSန့ၣ် တသ့ကဲ နီၢ်ကစၢ်-တၢ်န့ၣ်ကျဲ န့ၣ်ဘၣ်.
- D. ပုၤတဂၤလၢအဘၣ်ဃးလိာ်သးဒီး ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဘၣ်ဆၣ် တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးမူဒါလၢဖိးသဲးစး ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ န့ၣ် သ့ဟဲ့ၣ်ထီၣ် PERS ဖဲ အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်လိာ်အသးလၢ တၢ်လိာ်ဘၣ် အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ န့ၣ် သ့မၤန့ၢ် ထဲ ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤဆါတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အဃိ, ပုၤလၢအဘူးတံၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ် ပုၤဆါတၢ်ဖိ အပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.

အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်

- A. PERSန့ၣ် ကဘၣ် ပုၤ ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ တနံၣ်တဘျီ ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် စ့ဟ်ဖျိၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- B. PERS န့ၣ် ဟဲ့ၣ်ကဒါက့ၤစ့လၢ တ - ဘျီ တၢ်ထီထီၣ်အလဲ ဒီး တလါတဘျီ တၢ်ငါလီၤအလဲ န့ၣ်လီၤ.
- C. ပုၤဆါတၢ်ဖိန့ၣ် ဃုအါထီၣ်အပူၤ အါန့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဃုလၢကမျၢၢ်အဂၤဟဲ့ၣ်ညီန့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ပုၤဆါတၢ်ဖိ မၤစ့ၤလီၤ အပူၤ လၢပုၤတနီၤအဂီၢ်, လၢအမ့ၢ် ကိၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤသးပုၤသ့ၣ်တဖၣ် , ကဘၣ်န့ၣ်အပူၤစ့ၤဒ်သိးသိး လၢပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိအအိၣ်ဖဲ ကရူၢ်ဝဲန့ၣ် အပူၤလီၤ
- D. တၢ်ဝံစိာ်တီဆ့ၤ တၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ န့ၣ် တဟ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အပူၤလၢ PERS န့ၣ်ဘၣ်.